

~~VYTRAZENÉ~~

~~T A J N E~~

## I N S T R U K C J A

### EKSPLOATACJI TECHNICZNEJ UTAJNIONEJ TELEGRAFICZNEJ ŁACZNOŚCI RZADOWEJ MIĘDZY PRAGA i WARSZAWA

Niniejsza Instrukcja została opracowana i uzgodniona przez Upoważnionych Przedstawicieli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Polskiej Rzeczy - pospolitej Ludowej na podstawie artykułu 8 Porozumienia, zawartego między Rządem Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej i Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w sprawie nawiązania utajnionej telegraficznej łączności rządowej i dalszego utrzymywania utajnionej telefonicznej łączności rządowej między Pragą i Warszawą z dnia

#### 1. ORGANY ODPOWIEDZIALNE ZA ORGANIZACJE i EKSPLOATACJE RZADOWEJ UTAJNIONEJ ŁACZNOŚCI TELEGRAFICZNEJ

Organami odpowiedzialnymi za organizację i eksploatację rządowej utajnionej łączności telegraficznej, jej techniczne utrzymanie, bezawaryjność i pewność działania, za terminowe przekazywanie informacji oraz za koordynację wszystkich zagadnień, dotyczących tej łączności będą:



w Czechosłowackiej Republice - Ministerstwo Spraw  
Socjalistycznej Wewnętrznych CSRS

w Polskiej Rzeczypospolitej - Ministerstwo Spraw  
Ludowej Wewnętrznych PRL

Za działanie głównego i rezerwowego kanału telegraficznego:

w Czechosłowackiej Republice - Ministerstwo Łączności  
Socjalistycznej CSRS

w Polskiej Rzeczypospolitej - Ministerstwo Łączności  
Ludowej PRL

## 2. ZASADY KORZYSTANIA Z ŁĄCZY TELEGRAFICZNYCH i APARATURY UTAJNIAJĄCEJ

Przekazywanie wiadomości odbywać się będzie przy  
użyciu łącza kablowego zakończonego telegraficzną aparaturą  
utajniającą "T-204-MI".

## 3. PARAMETRY TECHNICZNE ŁĄCZY TELEGRAFICZNYCH

Parametry techniczne telegraficznego łącza kablowe-  
go oraz jego stan techniczny powinny odpowiadać zaleceniom  
Międzynarodowego Komitetu Doradczego do Spraw Telefonii  
i Telegrafii /CCITT/.

## 4. PRZEDSIĘWZIECIA, KTÓRE NALEŻY PODJAĆ W PRZYPADKU USZKODZENIA UTAJNIONEJ TELEGRAFICZNEJ ŁĄCZNOŚCI RZADOWEJ

W przypadku zaistnienia uszkodzenia w łączu kablo-  
wym służby eksploatacyjne podejmą wszelkie niezbędne przed-  
sięwzięcia w celu szybkiego przywrócenia łączności tele-  
graficznej poprzez okresowe wykorzystanie rezerwowego łącza  
telegraficznego, przeznaczonego do użytku publicznego



i jednocześnie poczynią kroki celem uruchomienia podstawowych łączy utajnionej telegraficznej łączności rządowej.

#### 5. OKREŚLENIE NAZW WEZŁÓW KOŃCOWYCH I PUNKTÓW KORESPONDENCYJNYCH TELEGRAFICZNEJ UTAJNIONEJ ŁĄCZNOŚCI RZADOWEJ

Dla węzłów końcowych utajnionej telegraficznej łączności rządowej przyjmuje się nazwy: "Praga-THRU" i "Warszawa". Punkty korespondencyjne będą nazwane:

w Pradze:

- w gmachu KC KPCz - "Praga 1"
- w gmachu Prezydenta CSRS - "Praga 3"
- w gmachu Prezydium Rady Ministrów CSRS "Praga 2"

w Warszawie:

- w gmachu KC PZPR - "Warszawa 1"
- w gmachu URM PRL - "Warszawa 2".

W przypadku, gdy w Pradze nie pracuje dowolny punkt korespondencyjny, jego zadanie przejmuje węzeł końcowy "Praga-THRU".

#### 6. URZADZENIA KOŃCOWE

W urządzeniach końcowych, wykorzystywanych do przekazywania korespondencji telegraficznej zgodnie z artykułem 6 Porozumienia, będzie wykorzystywany kod międzynarodowego alfabetu nr 2. Szybkość telegrafowania 50 bodów.

#### 7. KONTROLNE TELEGRAMY

Do sprawdzania utajnionej telegraficznej łączności rządowej oraz prawidłowości ustawienia kluczy szyfrowych wykorzystuje się kontrolne telegramy.



Każdy węzeł końcowy lub punkt korespondencyjny przekazuje w ciągu 24 godzin nie mniej niż jeden telegram o objętości nie mniejszej niż 50 słów dowolnego tekstu. Pierwszy telegram nadaje końcowy węzeł w Pradze nie później niż po upływie 30 minut od nowego ustawienia dobowego klucza szyfrowego. Drugi kontrolny telegram nadaje końcowy węzeł w Warszawie po upływie około 12 godzin, od czasu przyjęcia pierwszego kontrolnego telegramu. Po każdym razowym ustawieniu klucza sprawdza się łączność.

Wzór kontrolnego telegramu określa załącznik nr 1.

### 8. TELEGRAMY SŁUŻBOWE

W celu koordynowania eksploatacji linii łączności będą wykorzystywane telegramsy służbowe, przesyłane z zastosowaniem urządzeń utajniających.

Wzór telegramów służbowych jest podany w załączniku nr 2.

### 9. OPRACOWYWANIE TELEGRAMÓW RZADOWYCH

a/ Rządowe telegramsy będą się składały z 3 części: nagłówka, tekstu wiadomości i oznaczenia końca wiadomości.

Wzór opracowania telegramu rządowego przedstawia załącznik nr 3.

b/ Znaki specjalne, cyfry, grupy lub liczby ułamkowe, dla przekazania których alfabet międzynarodowy nie posiada odpowiednich znaków, będą przekazywane zgodnie z zaleceniami CCITT słowami.

c/ Każda przekazywana wiadomość będzie posiadała numer porządkowy. Numeracja wiadomości będzie ustalana na jedną dobę, od godz. 0<sup>00</sup> czasu moskiewskiego począwszy od nr 01.

d/ Wiadomości, sporządzone na jednej stronie maszynopisu z podwójnym odstępem, będą przekazywane jako telegram jednostronicowy. Wiadomości, sporządzane na



więcej niż jednej stronie, będą przekazywane stronicami z oznaczeniami na początku i końcu stronicy, jak podano na poniższym przykładzie trzystronicowej wiadomości:

01

Warszawa-1/Praga-1

05031230

str. 1

Tekst wiadomości =  
/10 odstępów między stronicami/

01

Warszawa-1/Praga-1

05031230

str. 2

Tekst wiadomości =  
/10 odstępów między wierszami/

01

Warszawa-1/Praga-1

05031230

str. 3

Tekst wiadomości =

Po ostatnim słowie każdej strony będzie stawiany znak "=" /znak zakończenia strony/. W końcu tekstu ostatniej strony będzie stawiany poprzez jeden odstęp znak "+", określający koniec telegramu.

#### 10. OPRACOWYWANIE TELEGRAMÓW SŁUŻBOWYCH i KONTROLNYCH

a/ Telegramy służbowe i kontrolne, przekazywane przy włączonej aparaturze utajniającej, będą posiadały własne numery porządkowe /oddzielna seria dla telegramów kontrolnych i oddzielna seria dla telegramów służbowych/.

Numeracja telegramów będzie ustalona na jedną dobę od godz. 0<sup>00</sup> czasu moskiewskiego od nr 01 począwszy.



- b/ Telegramy służbowe i kontrolne będą opracowywane zgodnie z wzorami podanymi w załącznikach nr 1 i nr 2, przy czym w nagłówku telegramów kontrolnych po numerze porządkowym będzie stawiane oznaczenie TST.
- W nagłówkach telegramów służbowych po numerze porządkowym będzie stawiane oznaczenie SVC.
- Telegramy służbowe i kontrolne będą przekazywane w języku rosyjskim.
- c/ W telegramach służbowych oraz w telegraficznych rozmowach służbowych między technikami i operatorami Pragi i Warszawy mogą być stosowane kody i skróty, zgodnie z zaleceniami CCITT.

Przykłady podano w załączniku nr 4.

#### 11. ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA i TAJNOŚCI TELEGRAFICZNEJ ŁĄCZNOŚCI RZĄDOWEJ NA ODCINKACH MIĘDZY KOŃCOWYM WEZŁEM ŁĄCZNOŚCI A PUNKTEM ROZMÓWNYM

Bezpieczeństwo i tajność telegraficznej łączności rządowej na odcinku między węzłem końcowym a punktem rozmównym zabezpiecza się zgodnie z wymaganiami przedstawionymi w "Zasadach organizacji oddalonych punktów telegraficznych".

Instytucje obu Stron, odpowiedzialne za organizację telegraficznej łączności rządowej, będą wymieniać doświadczenia i informacje o zapewnieniu bezpieczeństwa i tajności telegraficznej łączności rządowej.

#### 12. ILOŚĆ KLUCZY SZYFROWYCH NA KAŻDYM KOŃCOWYM WEZLE ŁĄCZNOŚCI

Zapas kluczy szyfrowych w dowolnym czasie powinien wynosić nie mniej niż 6 kompletów.



### 13. NAWIAZYWANIE ŁĄCZNOŚCI UTAJNIONEJ

a/ Nawiązywanie utajnionej łączności powinno odbywać się zgodnie z Instrukcją o użytkowaniu telegraficznej aparatury utajniającej "T-204-MI" i Uzupełnieniami do tej Instrukcji.

b/ Nawiązywanie łączności między korespondencyjnymi punktami Pragi i Warszawy powinno odbywać się w sposób następujący: operator punktu korespondencyjnego Warszawy prosi swojego technika o połączenie z Pragą. Po uzyskaniu odpowiedzi technika praskiej stacji telegraficznej operator korespondencyjnego punktu Warszawy prosi go o połączenie z jednym z telegraficznych punktów korespondencyjnych w Pradze. Po nawiązaniu takiego połączenia rozpoczyna się nadawanie korespondencji.

Nawiązywanie łączności z Pragi do Warszawy będzie odbywać się w sposób analogiczny.

### 14. PRZEKAZYWANIE WIADOMOŚCI i PROWADZENIE BEZPOŚREDNICH ROZMÓW

a/ Przekazywanie wiadomości odbywa się wyłącznie przy włączonych urządzeniach utajniających z obowiązkowym przestrzeganiem wymagań zawartych w dokumentach wymienionych w pkt 13 niniejszej Instrukcji. Początek przekazywania wiadomości między dwoma końcowymi węzłami łączności lub punktami rozmównymi będzie realizowany w następujący sposób:

1/ operator wywołującego węzła łączności /punktu rozmównego/ wysyła sygnał wywoławczy: sześć razy sygnał dźwiękowy /dzwonek/ i trzy razy zestaw liter "TM" /TMTMTM/;

2/ po otrzymaniu tego sygnału operator wywoływanego węzła /punktu rozmównego/ natychmiast odpowiada,



wysyłając sześć razy dźwiękowy sygnał /dzwonek/ i trzy razy zestaw liter "ZD" /ZDZDZD/.

Zazwyczaj przekazywanie wiadomości będzie odbywać się z nadajnika automatycznego. Jeżeli szybkość przekazania wiadomości ma ważne znaczenie, a czas nie pozwala na przygotowanie taśmy perforowanej, to przekazanie wiadomości może odbywać się bezpośrednio z klawiatury dalekopisu.

- b/ Poprawki poszczególnych części wiadomości, o ile zajdzie tego potrzeba, będą dokonywane zgodnie z odpowiednimi zaleceniami CC i TT.  
Poprawianie błędów operator dokonuje w trakcie nadawania telegramu przed znakiem zakończenia / + /.
- c/ Wymiana telegramów rządowych następuje w takiej kolejności, w jakiej wpłynęły one do punktu korespondencyjnego.
- d/ Bezpośrednie rozmowy telegraficzne uważa się jako przychodzące na stacji wywoływanej oraz jako wychodzące na stacji wywołującej.

#### 15. POTWIERDZENIE PRZYJĘCIA WIADOMOŚCI

Operator wywoływanego punktu korespondencyjnego powinien niezwłocznie potwierdzić operatorowi wywołującego punktu korespondencyjnego przyjęcie każdego telegramu.

Przykład: R 01 05031230.

#### 16. ZAKOŃCZENIE NADAWANIA

- a/ Jeżeli operator wywołującego punktu korespondencyjnego nie posiada więcej telegramów do nadania, nadaje sygnał o zakończeniu nadawania, który składa się z następujących znaków: odstęp, znak "+" i znak "?".
- b/ Po otrzymaniu sygnału o zakończeniu nadawania operator wywołującego punktu korespondencyjnego nadaje litery CFM /potwierdzam/.



17. PLAN ZMIANY KLUCZY

Czas zmiany kluczy dobowych i tygodniowych ustalają Strony w drodze wzajemnego porozumienia się.

18. ZAPEWNIENIE ŁĄCZNOŚCI PODCZAS ZMIANY KLUCZA,  
PROFILAKTYKI I PRZEGLĄDU APARATURY UTAJNIAJĄCEJ

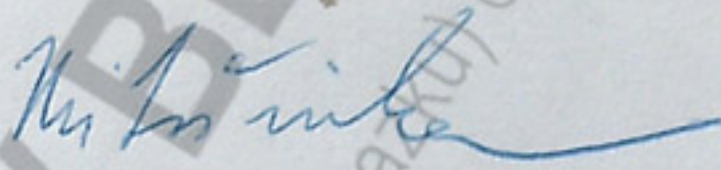
Celem zapewnienia ciągłej pracy łączności podczas zmiany klucza dobowego, profilaktyki i przeglądu tygodniowego będzie wykorzystywany zapasowy komplet aparatury utajniającej.

19. WPROWADZENIE POPRAWEK DO NINIEJSZEJ INSTRUKCJI

W miarę nabywanych doświadczeń niniejsza Instrukcja może być uzupełniana po wzajemnym uzgodnieniu obu Stron.

Sporządzono w PRADZE dnia 23 kwietnia 1971 r.  
w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach w języku czeskim  
i w języku polskim.

Z UPOWAŻNIENIA  
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH  
C S R S

  
Płk.inż. J. MITOSZINKA

Z UPOWAŻNIENIA  
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH  
P R L

  
Płk inż. St. HERMELIŃSKI

ARCHIWUM

Zrušen stupeň utajeni (správu) dnem 1.1.2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. 412/2005 Sb.



Zakacznik nr. 1

Wzór opracowania telegramów kontrolnych

naglówek służbowy	01 TST	nr. porządkowy i oznaczenie kategorii
	Warszawa/Praga	Punkt łączności wywołujący Punkt łączności wywoływany
	10 04 14 30	Dzien, miesiac, godzina
	.....	
	.....	
Tekst	.....	
	.....	
	.....	
	.....+	Znak zakonczenia telegramu

ARCHIW BEZPEČNOSTNICH SLOZEK  
Zrušen stupeň utajeni (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanoveni 51 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.



Wzór opracowywania telegramów służbowych

nagłówek służbowy	01 SVC Praga/Warszawa	nr.porzadkowy i oznaczenie kategorii Punkt łączności wywołujący Punkt łączności wywoływany Dzien, miesiac, godzina
	10 04 14 30	
	.....	
	.....	
Tekst	.....	
	.....	
	.....+	Znak zakonczenia telegramu

ARCHIW BEZPEČNOSTNICH SLOZEK  
Zrušen stupeň utajeni (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanoveni § 157 ods. 1 Zak. č. 412/2005 Sb.



Wzór opracowywania wiadomosci rządowych

	01	Nr. porzadkowy
Naglówek sluzbowy	Praga/Warszawa	Punkt lacznosci wywolujacy
	10 04 14 30	Punkt lacznosci wywoływany
		Dzien, miesiac, godzina
		/godzina odpowiada godzinie
		wplywu telegramu dp operatora
		punktu wywolujacego w celu
		przekazania/
	.....	
	.....	
Tekst	.....	
	.....	
	.....	Podpis
Sprawdzenie		Sprawdzenie / powtorzenie
		wszystkich skrotow, cyfr lub
		grup mieszanych skladajacych
		sie z liter i cyfr lub znakow
		istniejacych w przekazywanym
		tekście/
	.....	
	.....+	Znak zakonczenia wiadomosci
	.....+?	Znak zakonczenia lacznosci,
		jesli nie ma wiecej telegramow

ARCHIW BEZPEČNOSTNICH SLOZEK  
 Zrušen stupeň utajeni (svazka) dnem 1. 1. 2008 podle ustanoveni 37 odst. 1 písm. a) zák. č. 412/2005 Sb.